

REPUBLIKA HRVATSKA
OPĆINSKI SUD U SPLITU

Poslovni broj: P-3495/2023-15

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Općinski sud u Splitu, po sucu ovog suda Josi Puljiću, kao sucu pojedincu, u pravnoj stvari tužiteljice Dijane Rivić iz Splita, R. Boškovića 19, OIB: 25485822432, koju zastupa Tihana Kozina Barišić, odvjetnica u Zagrebu, kao preuzimateljica ureda ranijeg punomoćnika tužiteljice odvjetnika Josipa Giljanovića, protiv tuženika OTP banka d.d., Split, Domovinskog rata 61, OIB: 52508873833, kojeg zastupa Anić & Anić odvjetničko društvo d.o.o., radi utvrđenja ništetnosti, nakon održane javne glavne rasprave, zaključene dana 13.srpnja 2026. u nazočnosti preuzimateljice ureda punomoćnika tužiteljice i zamjenika punomoćnika tuženika, na ročištu za objavu odluke dana 27.kolovoza 2026.,

p r e s u d i o j e:

I. Odbija se tužbeni zahtjev koji glasi:

"I.Utvrđuje se da je nišetna i bez pravnog učinka odredba ugovora o kreditu od 23. listopada 2009., broj ugovora 0000003700, kojom je ugovoreno da je kamatna stopa promjenjiva tijekom trajanja kredita, a koja odredba glasi: „... i promjenjiva je tijekom trajanja kredita.“

II.Nalaže se tuženiku da u roku od 15 dana naknadi tužiteljici trošak postupka uvećan za zateznu kamatu tekuću od presuđenja do isplate."

II. Nalaže se tužiteljici u roku od 15 dana naknaditi tuženiku parnični trošak u iznosu od 1.000,00 EUR sa zakonskim zateznim kamatama koje teku od 27.kolovoza 2026. do isplate po stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja ili granične kamatne stope proizašle iz natječajnih postupaka za varijabilnu stopu za posljednje glavne operacije refinanciranja Europske središnje banke za tri postotna poena.

Obrazloženje

1.Tužiteljica je 13.7.2023. ovom sudu podnijela tužbu radi utvrđenja ništetnosti odredbe ugovora o kreditu pobliže označenog u izreci. Tužbeni zahtjev se činjenično temelji na tome: da je prednik tužiteljice Zlatko Rivić 23.10.2009. s prednikom tuženika BANCO POPOLARE CROATIA d.d. sklopio ugovor o kreditu glede iznosa od 13.740,00 EUR u kunsjoj protuvrijednosti; da je u ugovoru određena kamatna stopa od 13% godišnje s tim da je promjenjiva sukladno odluci tuženika bez poznate metode i određenih parametara; da takav, neodređen način promjene kamatne stope

korisniku kredita nije bio, a s obzirom na svoju jednostranost nije ni mogao biti, objašnjen; da je sporna odredba unaprijed formulirana od strane kreditora, a korisnik kredita nije imao mogućnost utjecaja na njezin sadržaj; da je takva odredba, kao ništetna i nepoštena, tijekom postojanja ugovorne obveze uzrokovala znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača.

1.1.Podneskom od 13. srpnja 2025., postupajući po rješenju ovog suda od 4. srpnja 2025., tužiteljica je uredila (precizirala) tužbeni zahtjev tako da on glasi kako je navedeno u izreci ove presude.

2.Tuženik je u odgovoru na tužbu predložio odbacivanje tužbe, odnosno odbijanje tužbenog zahtjeva i dosuđivanje parničnog troška. Pri tome je tuženik naveo: da je tužiteljica vrijednost predmeta spora označila očito suviše visoko; da tužba nije podobna za raspravljanje; da tužiteljica nema pravnog interesa za vođenje ove parnice budući da nije bila stranka predmetnog ugovora o kreditu (koji je otplaćen 31.5.2011.), nije bilo promjena kamatnih stopa pa je svjesna da neće moći ostvariti uspjeh s eventualnim kondemnatornim tužbenim zahtjevom i ne može ostvariti nikakvu pravnu korist od toga; da ugovaranje promjenjive kamatne stope ni u vrijeme sklapanja ugovora o kreditu ni danas nije zabranjeno te je riječ o dispozitivnoj odredbi; da nisu ispunjeni zakonski uvjeti za ništetnost sporne odredbe prema odredbama propisa o zaštiti potrošača.

3.U dokaznom postupku je izveden dokaz pregledom cjelokupne pisane dokumentacije u spisu, koja će biti navedena u nastavku obrazloženja, te saslušanjem tužiteljice.

3.1.Tužbeni zahtjev nije osnovan.

4.Predmet spora je zahtjev tužiteljice za utvrđenje ništetnosti ugovorne odredbe kojom je predviđena promjenjivost kamatne stope tijekom trajanja kredita prema jednostranoj odluci kreditora.

4.1.U ovom postupku su mjerodavne niže navedene odredbe Zakona o obveznim odnosima ("Narodne novine" 35/05, 41/08, 125/11, 78/15, dalje: ZOO) i Zakona o zaštiti potrošača ("Narodne novine" 79/07, dalje: ZZP/07).

5.U postupku su utvrđene sljedeće činjenice:

Pregledom ugovora o kreditu od 23. listopada 2009. utvrđeno je da je pravni prednik tužiteljice, sada pok. Zlatko Rivić, kao korisnik kredita, s društvom BANCO POPOLARE CROATIA d.d. kao kreditorom sklopio ugovor o kreditu broj 0000003700 na iznos od 13.740,00 EUR-a u kunsjoj protuvrijednosti, s rokom otplate od deset godina u 120 mjesečnih anuiteta, te da je točkom III. tog ugovora ugovorena kamatna stopa u početnom iznosu od 13,00% godišnje, uz odredbu da je kamatna stopa promjenjiva tijekom trajanja kredita, a korisnik kredita prihvaća Odluku o kamatnim stopama kreditora te sve njezine kasnije izmjene i dopune.

5.1.Uvidom u rješenje o nasljeđivanju br. O-2162/11 utvrđeno je da je tužiteljica, kao bračni drug ostavitelja Zlatka Rivića, proglašena njegovom nasljednicom za 2/3 dijela, dok je preostalu 1/3 dijela ostavine naslijedila zajednička kći stranaka, što

dokazuje da je tužiteljica univerzalna pravna sljednica korisnika kredita iz spornog ugovora u okviru svog nasljednog dijela, a što tuženik tijekom postupka nije osporio. Stoga, kao univerzalni pravni sljednik, tužiteljica je ovlaštena tražiti utvrđenje ništetnosti ugovorne odredbe.

5.2. Nadalje, nesporno je, jer to tuženik nije ni posebno osporio, a ujedno proizlazi i iz javno dostupnih podataka iz sudskog registra na koje se poziva tužiteljica, da je društvo BANCO POPOLARE CROATIA d.d. pripojeno tuženiku, koji je time postao univerzalni pravni sljednik svih njegovih prava i obveza, pa tako i obveza iz spornog ugovora o kreditu.

5.3. Glede pitanja je li se kamatna stopa po predmetnom kreditu tijekom otplate uistinu i mijenjala, ovaj je sud saslušao tužiteljicu, koja je iskazala: da osobno nije bila nazočna prilikom sklapanja ugovora te da zbog toga nema izravnih saznanja o okolnostima njegova sklapanja, nego da joj je pokojni suprug naknadno spominjao kako su kamate visoke i nepovoljne te da nije mogao pregovarati s bankom; da se ne sjeća točnih brojki, ali da joj se čini da je mjesečna rata narasla s početnih 205,15 eura na otprilike 250,00 eura, i to, kako je navela, dijelom zbog rasta kamatne stope, a dijelom zbog promjene tečaja, s tim da joj se čini da je rata rasla "više zbog povećanja kamatne stope".

Iskaz tužiteljice u ovom dijelu, koji se odnosi na navodni rast kamatne stope, ovaj sud ne može uzeti kao pouzdan dokaz te činjenice. Tužiteljica je sama izričito potvrdila da ne raspolaže preciznim podacima, da su joj sadržaj ugovora i tijek otplate poznati tek posredno, iz razgovora s pokojnim suprugom, te da porast rate pripisuje kumulativno dvama različitim uzrocima (kamatnoj stopi i tečaju) bez mogućnosti da razluči njihov pojedinačni učinak. Kako je riječ o iskazu stranke, koja ima očit interes za ishod ovog spora, i koji iskaz je dan o okolnosti koja bi, kad bi bila dokazana, išla u prilog prihvaćanju tužbenog zahtjeva, ovakav nesiguran i posredan iskaz ne može nadomjestiti izostanak bilo kakve pisane dokumentacije (obavijesti o promjeni kamatne stope, otplatnih planova, izvadaka i sl.), koje isprave tužiteljica u ovom postupku nije niti dostavila (a mogla je njima raspolagati kao bračni drug i nasljednik korisnika kredita) niti je predložila da se pribave od tuženika.

5.4. Nasuprot tome, tuženik je već u odgovoru na tužbu izrijekom naveo da kamatna stopa po predmetnom kreditu nikada nije mijenjana te da je kredit u cijelosti otplaćen 31. svibnja 2011., dakle znatno prije ugovorenog roka dospijeća. Riječ je o navodu koji tuženiku u ovom postupku ide u prilog, pa bi se, sam po sebi, morao uzeti s određenom zadržkom kao obrambena tvrdnja stranke koja ima interes za ishod spora. Međutim, tužiteljica tom navodu nije suprotstavila nijedan konkretan dokaz, a ne može se od tuženika očekivati da dokazuje negativne činjenice tj. da nije bilo rasta kamata. Štoviše, njezin punomoćnik je na ročištu 15. siječnja 2025. izrijekom izjavio da smatra irelevantnim je li se kamatna stopa mijenjala ili ne, čime praktički nije osporio tuženikovu tvrdnju o izostanku promjene kamatne stope, nego je zauzeo stajalište da ta činjenica nije ni pravno bitna. Budući da sama tužiteljica u svom iskazu o pitanju promjene kamatne stope nije imala pouzdana saznanja, ovaj sud navod tuženika da kamatna stopa po predmetnom kreditu tijekom njegova trajanja nije mijenjana uzima kao utvrđenu činjenicu. Isto tako, ovaj sud utvrđuje da do promjene kamatne stope na štetu korisnika kredita po ovom konkretnom ugovoru nije došlo.

6.S obzirom na sadržaj izvedenih dokaza, ovaj sud je odlučio kao u izreci zbog sljedećih razloga.

Prema odredbi čl. 96. st. 1. ZZP/07, ugovorna odredba o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo smatra se nepoštenom ako, suprotno načelu savjesnosti i poštenja, uzrokuje znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača. Riječ je o zakonskoj normi koja za nepoštenost ugovorne odredbe zahtijeva kumulativno ispunjenje dviju pretpostavki: 1) da o odredbi nije pojedinačno pregovarano, i 2) da ta odredba, suprotno savjesnosti i poštenju, uzrokuje znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača. Ako bilo koja od tih dviju pretpostavki nije ispunjena, odredba se ne može proglasiti nepoštenom, a time ni utvrditi ništetnom u smislu čl. 102. st. 1. ZZP/07.

6.1.Glede prve pretpostavke, ovaj sud utvrđuje da se o spornoj odredbi nije pojedinačno pregovaralo. Tuženik tijekom postupka nije dokazao suprotno, a tužiteljica je u svom iskazu navela da je njezinom suprugu "predmetni ugovor bio ponuđen da ga prihvati ili da odustane", što upućuje na odredbu unaprijed formuliranog standardnog ugovora u smislu čl. 96. st. 2. ZZP/07. Dakle, prva pretpostavka je ispunjena.

6.2.Što se tiče druge, kumulativno postavljene pretpostavke (da je odredba, suprotno savjesnosti i poštenju, uzrokovala znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača) ovaj sud smatra da nije ispunjena ta pretpostavka.

Neravnoteža u "pravima i obvezama" ugovornih strana na koju upućuje čl. 96. st. 1. ZZP/07 mora se, prema ocjeni ovog suda, shvatiti u njezinom stvarnom, a ne tek hipotetskom smislu. Obveza korisnika kredita iz ugovora o kreditu s promjenjivom kamatnom stopom jest obveza plaćanja mjesečnog anuiteta obračunatog po stopi koja u svakom trenutku otplate stvarno vrijedi. Kad ta stopa tijekom cijelog trajanja kreditnog odnosa ostane nepromijenjena, obveza korisnika kredita ostaje ona ista obveza koju je on ugovorom i prihvatio tj. plaćanje anuiteta po stopi od 13,00% godišnje. U takvoj situaciji ne dolazi ni do kakvog stvarnog pomaka u omjeru prava i obveza ugovornih strana na štetu potrošača, jer korisnik kredita nije platio ništa više od onoga što se ugovorom obvezao. Mogućnost da banka odredbu primijeni na štetu potrošača, ostaje na razini apstraktnog rizika koji se nije ostvario, ako se tijekom postupka utvrdi da banka tu mogućnost promjene kamatne stope nije koristila. Takav neostvareni rizik ne predstavlja znatnu neravnotežu u smislu čl. 96. st. 1. ZZP/07, koja neravnoteža kao pretpostavka ništetnosti s dalekosežnim pravnim posljedicama mora biti utvrđena kao stvarna, a ne kao moguća okolnost.

Ovakvo tumačenje zakonske odredbe ovaj sud nalazi potkrijepljenim i u rješenju Županijskog suda u Zagrebu broj GŽ-5082/16 od 15. rujna 2020., priloženom spisu, u kojemu je zauzeto stajalište da sadržaj odredbe čl.96.st.1.ZZP/07 ukazuje da svako jednostrano povećanje kamatne stope učinjeno od strane banke bez pojedinačnog pregovaranja s drugom ugovornom stranom, ne znači automatski da su takve odredbe ugovora o kreditu nepoštene, već da je za ocjenu nepoštenosti odredbe o kamatnoj stopi odlučno je li takvo povećanje kamatne stope doista dovelo do znatne neravnoteže u pravima i obvezama na strani korisnika kredita. Tim više i kod nepostojanja povećanja kamatne stope važna je ocjena o nastanku znatne neravnoteže u pravima i obvezama na strani korisnika kredita.

Dakle, zaključno, kako je u ovom postupku utvrđeno da promjene kamatne stope na štetu tužiteljčinog pravnog prednika nije ni bilo, to tijekom otplate kredita zbog sporne

ugovorne odredbe nije postojala znatna neravnoteža koja bi opravdala zaključak o nepoštenosti, pa time i o ništetnosti sporne ugovorne odredbe.

6.3.U odnosu na tužiteljičino suprotno shvaćanje, prema kojemu se poštenost ugovorne odredbe ocjenjuje isključivo prema njezinu sadržaju i okolnostima u trenutku sklapanja ugovora, neovisno o tome je li banka svoje jednostrano ovlaštenje doista i iskoristila, ovaj sud je mišljenja kako je to shvaćanje suprotno samoj naravi instituta ništetnosti zbog nepoštenih odredbi potrošačkog ugovora. To stoga jer smisao ZZP/07 je zaštita osnovnih prava potrošača (čl.1.ZZP/07), a ne pretjerani pravnički formalizam i parničenje koje je samo sebi svrha. Uostalom, ako nije bilo povećanja kamatne stope i po toj osnovi nema nikakve preplate na strani potrošača, onda to znači da u budućnosti ne predstoji parnica radi isplate preplaćenog iznosa te da je težnja za utvrđenjem ništetnosti ugovorne odredbe o kamatnoj stopi motivirana očito nekim drugim razlozima, a ne zaštitom potrošačkih prava.

Ovaj sud, usporedbe radi, navodi da je kolektivni spor (parnica pred Trgovačkim sudom u Zagrebu br. P-1401/2012) za zaštitu kolektivnih interesa potrošača iz ugovora o kreditu u valuti CHF, bio pokrenut u vrijeme dok su tužene banke sporne odredbe (o promjenjivoj kamatnoj stopi) redovito i u znatnom opsegu primjenjivale na štetu potrošača. Stoga, u tom postupku izražena shvaćanja o irelevantnosti kasnijeg prestanka takve prakse odnosila su se na pitanje utječe li naknadno napuštanje već ostvarene nepoštene prakse na ništetnost odredbe koja je do tada štetne učinke već proizvela, a ne na pitanje je li odredba o promjenjivoj kamatnoj stopi nepoštena kad njezini štetni učinci nikada nisu ni nastupili zbog toga što banka nije promijenila kamatnu stopu. Riječ je, dakle, o dvjema različitim činjeničnim situacijama, pa citirano shvaćanje, prema ocjeni ovog suda, ne isključuje zaključak da u ovakvom individualnom sporu, u kojem je nedvojbeno utvrđeno da promjene kamatne stope na štetu konkretnog potrošača nikada nije ni bilo, nedostaje pretpostavka znatne, stvarno nastale neravnoteže koju čl. 96. st. 1. ZZP/07 zahtijeva.

6.4.Slijedom navedenog, budući da druga kumulativna pretpostavka nepoštenosti iz čl. 96. st. 1. ZZP/07 (uzrokovanje znatne neravnoteže u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača) u ovom slučaju nije ispunjena, sporna odredba ne udovoljava zakonskim uvjetima nepoštenosti, pa se ne može smatrati ništetnom u smislu čl. 102. st. 1. ZZP/07.

Slijedom svega navedenog, valjalo je odbiti tužbeni zahtjev kao neosnovan, kako je odlučeno u izreci ove presude.

7.Odluka o trošku se temelji na čl.154.st.2.Zakona o parničnom postupku ("Narodne novine" 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 123/08, 57/11, 25/13, 70/19, 80/22, 155/23, 146/25, dalje: ZPP) te na odredbama Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika ("Narodne novine" 138/23, 107/25, dalje: OT).

Kako ovaj sud nije ocijenio da bi vrijednost predmeta spora, navedena u tužbi, bila suviše visoko označena, to je na prvom ročištu odbijen prijedlog tuženika da se ista odredi u drugačijem (manjem) iznosu.

7.1.Tuženiku je, sukladno njegovom traženju, priznato: po 100 bodova za sastav odgovora na tužbu i za ročišta od 15.1.2025., 21.5.2025., 13.7.2026., što zbrojeno, pretvoreno u EUR i uvećano za PDV od 25% iznosi 1.000,00 EUR.

7.2.Zatezne kamate na iznos troška su dosuđene od presuđenja do isplate temeljem čl.151.st.3.ZPP, a sukladno traženju iz odgovora na tužbu.

U Splitu, 27.kolovoza 2026.

S U D A C

Joso Puljić

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Protiv ove odluke dopuštena je žalba u roku od 15 dana od dana dostave. Žalba se podnosi ovom sudu elektroničkom komunikacijom ili u 3 primjerka (čl.106.a st.5.ZPP), a o žalbi odlučuje županijski sud.

DNA:

-pun.tužitelja

-pun.tuženika

Broj zapisa: **9-3088c-3cabe**

Kontrolni broj: **07a6d-db972-eb4a8**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan.

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://e-komunikacija.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Općinski sud u Splitu** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.